

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Тренінг командоутворення»

Освітня програма
«Спеціальна освіта»

Спеціалізація Логопедія

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри професійної освіти
та інноваційних технологій
Протокол № 1 від “26” серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Змістовий модуль «Тренінг комунікативності»		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90 год	
Курс	2	2
Семестр	3	3
Обсяг кредитів	3	2
Обсяг годин, в тому числі:	90	90
Аудиторні	30	10
Самостійна робота	60	80
Форма семестрового контролю	залік	залік

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: закласти базові основи міжособистісної взаємодії в групі, сприяти формуванню згуртованої навчальної групи та базових комунікативних умінь студентів.

Завдання:

– формувати загальні компетентності: світоглядну, громадянську, комунікативну, міжособистісну взаємодію, креативну.

1. Результати навчання за дисципліною

Знати: сутність групової взаємодії; значення вербальних та невербальних засобів спілкування; ефективні прийоми комунікації.

Вміти: застосовувати навички активного слухання; адекватно висловлювати свої почуття та розуміти почуття інших людей; налагоджувати безконфліктне спілкування, а також володіти конструктивною поведінкою в конфліктних ситуаціях; застосовувати навички вербального та невербального спілкування; співпрацювати у групі; здійснювати самопрезентацію та самоаналіз, володіти навичками рефлексії.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1: Базові засади комунікативної взаємодії

Практичне заняття 1. Знайомство

Вступ до тренінгу. Мета, завдання тренінгу. Визначення очікувань учасників тренінгу.

Вправа на знайомство: «Ім'я по колу». Вправа: «Представлення себе рухом».

Практичне заняття 2. Правила групової роботи

Обговорення необхідності правил в житті та в групі Формування правил групової взаємодії.

Прийняття правил групової взаємодії. Вправа «Інтерв'ю».

Вправа «Спільне та відмінне»

Практичне заняття 3. Самопрезентація

Сутність самопрезентації Вправа «Ім'я на долоні»

Самопрезентація учасників групи

Вправа «Створення групового малюнку»

Рекомендовані джерела: Основна [1 ;2; 3;4]

Додаткова [1; 5; 6]

Тема 2: Техніки ефективної комунікації

Практичне заняття 4. Невербальна комунікація

Самоаналіз особистісної комунікативної компетентності. Значення невербального спілкування для ефективної комунікації. Вправа «Дзеркало».

Вправа «Передай емоцію». Вправа «Скульптура»

Практичне заняття 5. Вербальна комунікація

Особливості вербального спілкування. Засоби вербального спілкування.

Вправа «Асоціації». Вправа «Компліменти». Вправа «А чому б і ні?».

Рекомендовані джерела:

Основна [2 ;3; 4; 5]

Додаткова [2; 3; 6]

Тема 3: Комунікативна взаємодія в групі

Практичне заняття 6. Конфлікти та їх подолання

Конфліктні ситуації у спілкуванні та їх подолання. Конструктивна критика. Я – повідомлення.

Вправа «Місток». Вправа «Мяу».

Вправа «Приміряння ролей».

Практичне заняття 7. Групова згуртованість

Сутність групової згуртованості Вправа «Вірш про нас»

Вправа «Спільний проект»

Створення назви групи, герба групи, вибір лідерів групи Рефлексія тренінгу комунікативності

Рекомендовані джерела: Основна [1 ;2; 3;5]

Додаткова [2; 3; 4]

Контроль навчальних досягнень
Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-
Відвідування практичних занять	1	7	7
Робота на семінарському занятті	10		
Робота на практичному занятті	10	7	70
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-
Разом		-	117
Максимальна кількість балів: 117			
Розрахунок коефіцієнта: $k=117/100=1,17$			

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Тема 1. Базові засади комунікативної взаємодії.

Завдання: визначте 5 найважливіших характеристик особистості, що сприяють ефективному спілкуванню. Проранжуйте їх та обґрунтуйте свою думку. Проаналізуйте, наскільки ці характеристики притаманні вам.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису. Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Структурованість викладення думки – 1 б.

Тема 2. Техніки ефективної комунікації.

Завдання: ознайомтесь зі схемою емоцій за Келлерманом та Плутчиком. Оберіть 5 емоцій, які ви частіше переживаєте у своєму житті. Проаналізуйте, у яких ситуаціях виникають обрані емоції і як ви їх проявляєте.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису. Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Структурованість викладення думки – 1 б.

Тема 3. Комунікативна взаємодія в групі

Завдання: визначте основні причини конфліктів та непорозумінь у навчальній групі. Запропонуйте шляхи їх розв'язання.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису. Критерії оцінювання:

1. Здатність до рефлексії та ініціативи – 2 б.
2. Здатність до критичного мислення – 2 б.
3. Структурованість викладення думки – 1 б.

1.2 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Форма проведення. Письмова робота, що містить творче практичне завдання, що діагностує уміння студента використовувати знання у ході розгляду практичної ситуації, а також вимагає активізації особистісного та творчого потенціалу майбутнього фахівця.

Критерії оцінювання відповіді на творче завдання

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Відповідь студента сформульована на основі загальної обізнаності, життєвої компетентності, отриманих знань з дисципліни.	10 балів
2.	Наявний авторський творчий підхід до викладу матеріалу.	10 балів
3.	Матеріали викладені в логічній послідовності, відзначаються обґрунтованістю.	5 балів
Разом		25 балів

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання. Залік

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

Розподіл балів, які отримують студенти

	Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий тест (залік)		Сума
Змістовий модуль	Змістовий модуль	Змістовий модуль		50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела

Основна

1. Безпалько О. Спілкуємось та діємо: Навч.-метод. посіб / О. Безпалько, Ж. Савич – К., 2002. – 112 с.
2. Дерябо С. Гроссмейстер общения / С. Дерябо, В. Ясвин. – Питер: Смысл, 2004. – 192 с.
3. Рай Л. Развитие навыков эффективного общения / Лесли Рай. – СПб.: Питер, 2002. – 288 с.
4. Пиз А. Язык разговора / Алан Пиз, Алан Гарнер. – Санкт-Петербург: «Издательский дом Гутенберга», 2000. – 146 с.
5. Семиченко В.А. Психологія спілкування / В.А. Семиченко – К.: «Магістр-С», 1998. – 152 с.

Додаткова

1. Вачков И.В. Основы технологии группового тренинга: Учебное пособие /И. В. Вачков. – М.: Академия, 2001. – 224 с.
2. Грецов А.Г. Тренинг общения для подростков / Грецов А.Г. – СПб.: Питер, 2008. – 160с.
3. Заняття психолога з підлітками / Упорядник Т.Гончаренко. – К.: Вид.дім «Шкільний світ», 2006. – 120 с.
4. Психогимнастика в тренинге / Под ред. Н.Ю. Хряцовой. – СПб.: Речь, Институт Тренинга, 2001. – 256 с.
5. Рязанова Д.В. Тренинг с подростками: с чего начать? / Д. В. Рязанова–М., 2003.
6. Сמיד Р. Групповая работа с детьми и подростками / Р.Смит – М.: Генеза, 1999. – 272 с.
7. Фопель К. Технология ведения тренинга. Теория и практика / Фопель К. –М.: Генезис, 2003. – 272 с.

Викладач – к. пед. н., доц. Матвеева Н.С.

